

Ungt entreprenørskap – grunnskule Hallingdal

- Etablert prosjekt frå skuleåret 2006/2007
- 40 % stilling, 2-3.årig prosjekt
- Samarbeid med Regionrådet sidan 2006
- UE- program og skule/arbeidslivs-aktivitetar

- Aktivitetar på barnetrinn og ungdomstrinn
- Samarbeid med lokalt næringsliv

Aktivitetar på barnetrinn

Vårt lokalsamfunn- 4.klasse

- Kva er eit lokalsamfunn?
- Ledig lokale?
- Demokratiske prosessar
- Offentleg og privat næring - skatt
- Bygge lokalsamfunn
- Besøk på kommunehuset

Sporty ordførarar😊

Aktivitetar på ungdomstrinn

- Jobbavis -9.trinn
- Jobbskygging- 8.trinn
- Økonomi og karriereval – samarbeid med Skue/Sparebank 1
- Innovation camp- 9.trinn
- Elevbedrift
- Valfagsmessa – 8. og 9.trinn

Pryoveka

- 13.årgang i 2019
- Søknad og CV
- Intervju

Andreas Håtveit fortalte om korleis han har lukkast med å gjere skikøyring til ei karriere i samband med Inovation camp på Hol ungdomsskule onsdag. **17.11.2011**

INNOVATION CAMP

Oppdrag:

Dere skal finne opp et innovativt produkt (dvs. en ny vare eller tjeneste) som løser en **utfordring eller dekker et behov i (lokal-)samfunnet**.

- *Innovasjon kan være å utvikle noe helt nytt, eller å videreutvikle noe som allerede finnes.*

INNOVATION CAMP: I løpet av hausten har 9. trinn ved Geilo barne- og ungdomsskole jobba fram ei rekke innovative forretningsidear. Førre veke fekk foreldre og lærarar sjå resultatet. (Foto: CAROLINE LUTT)

UNG ENTRE PRENØR SKAP

innovatører
trengs overalt

Nes tradisjonssenter

Et sted der innvandrere og nordmenn kan møtes og dele tradisjoner

Flyt med oss EB

Valgfagsmessa

Messedag - Valgfag

Vis fram hva du har lært! Det blir utstilling, demonstrasjoner, presentasjoner, aktiviteter, salg og konkurranser

Torsdag 9. mai 2019 - Geilo samfunnshus og idrettshall

- Første gang våren 2013

Program:

09.30	Rigging av stand
10.15	Messa åpner
10.30	Samfunnshuset: Presentasjon på stand (D&R, PVT, TIP, FIP, IFA, Reiseliv, M&I og FAH) Presentasjon fra scene (Sal og Scene) Idrettshall: Aktiviteter i hall/ute (FAH, NMF, Reiseliv)
11.40	Matpause
12.10	Aktivitetene fortsetter
13.00	Premieutdeling
13.20	Rydding og vel hjem

Det blir kåring av :

- Beste scenepresentasjon
- Beste stand
- Beste fysiske aktivitet og instruksjon
- Beste redesign
- Beste kostholdsopplegg/enkelt og godt ernæringsmessig måltid
- Beste elevbedrift (EB) + (evt. beste EB-mappe)
- Mest innovative idé
- Beste demonstrasjon/presentasjon fra stand
- Beste selger/salgsteam

Valgfagsmessa - 7.gang 2019

Ulike valgfag

- Design og redesign
- Sal og scene
- Programmering
- Medier og informasjon
- Reiseliv
- Innsats for andre
- Produksjon av varer og tenester
- Forskning i praksis
- Teknologi i praksis
- Fysisk aktivitet og helse
- Natur, miljø og friluftsliv

Valgfagsmessa - 7.gang 2019

Grunnskoleaktivitet 2018 - Hallingdal

	Hol	Hemsedal	Ål	Gol	Nes	Flå
Fylkesmesse		3				
Innovasjonscamp for ungdomsskolen	61	7				4
Jobbskygging	54	36	61	59	40	11
Kurs - Messe		3	11			
Se mulighetene!	54					
Skolemesse	162	58	125	110		18
Vårt lokalsamfunn	36	35	70	56	42	8
Økonomi og karrierevalg	54	36	77	59	28	11
Elevbedrift	106	7	17	70		18
Sum	527	185	361	344	110	70

Aktivitetsnivå - regioner

	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	Elevtall	Andel
Drammen	2629	2948	2497		
Hurum	203	198	180		
Lier	854	654	523		
Nedre Eiker	799	730	855		
Røyken	1624	1056	1087		
Øvre Eiker	269	1142	428		
Drammensreg.	6378	6728	5570	21121	26,4 %

	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	Elevtall	Andel
Flesberg	105	95	69		
Kongsberg	609	404	488		
Nore og Uvdal		311	277		
Rollag	103	78	57		
Kongsbergreg.	817	888	891	4104	21,7 %

	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	Elevtall	Andel
Krødsherad	0	0	0		
Modum	427	323	231		
Sigdal	134	100	57		
Midtfylket	561	423	288	2242	12,8 %

	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	Elevtall	Andel
Hole	274	176	122		
Ringerike	1216	845	636		
Ringeriksreg.	1490	1021	758	4291	17,7 %

Årets entreprenørskapsskole i Buskerud 2018 - Geilo barne & ungdomsskole

Kursing av lærarar og lærarstudentar

- Lærarkurs – Innovation camp
- Kurs i elevbedrift
- Kursing av lærarstudentar

Hallingdal

- Langsiktige avtalar
- Kursing lokalt
- Jobbe tett med lokalt arbeids- og næringsliv
- Lokale arrangement
- Tall 2017/18:

Elever:	EB	%	Totalt 1-10	%	8-10
Hallingdal	260	52,6%	2392	7%	757
Buskerud	494		34150		

Andel av elevene 8-10 i Hallingdal som driver EB:
 $260 \text{ av } 757 = 34\%$

Ny overordna del og Fagfornying

1. Opplæringens verdigrunnlag

1.1 Menneskeverdet

1.2 Identitet og kulturelt mangfold

1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

1.4 Skaperglede, engasjement og utforskertrang

1.5 Respekt for naturen og miljøbevissthet

1.6 Demokrati og medvirkning

2.5 Tverrfaglige temaer

2.5.1 Folkehelse og livsmestring

2.5.2 Demokrati og medborgerskap

2.5.3 Bærekraftig utvikling

13-årig løp- kva med vidaregåande skule?

- Tverrpolitisk semje om å satse på entreprenørskap i utdanning på alle nivå
- Strategisk plan for Hallingdal mtp rekruttering og bulyst
- Vi MÅ SAMARBEIDE og styrke entreprenørskapskulturen
- Bruke lokale arbeidsplassar som læringsarena!
- Tenke langsiktig
- Tal på ungdomsbedrifter?
- Kva gjer vi for å fylgje opp det som skjer i grunnskulen?
- **FRAMTID - SAMSPEL - SKAPARGLEDE**

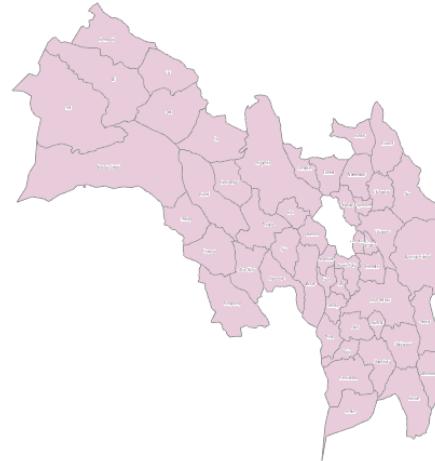
Ungdomsbedrift i Hallingdal 2013 - 19

Ungdomsbedrift	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017	2017 / 2018	2018 / 2019
Gol vgs	11	21	17	20	9	19
Ål vgs	27					
Gol læringsenter					7	2
Sum	38	21	17	20	16	21

- UE Buskerud – sete i Drammen
 - 5 ansatte/3,8 årsverk
- (Drammen 3, Rollag 0,4, Geilo 0,4)
 - 44 000 elever
 - 10 000 elevtreff

Ungt Entreprenørskap Viken

- UE Viken – sete i Oslo/Sandvika
 - 16 ansatte/15 årsverk
- (Sarpsborg 5, Oslo 6, Drammen 3, Rollag 0,4 Geilo 0,6?)
 - 196 000 elever
 - 77 000 elevtreff

UE – spleiselag av skoleeiere på alle nivå

1. Tilskudd fra NFD over Statsbudsjettet – fordeles via UE Norge:

- Fokus på våre bedriftsprogrammer (EB, UB, SB) – spesielt Ungdomsbedrift (UB) i videregående skole)
- Krav om vekst i UB for alle fylkesforeninger
- Minst ressurskrevende å få flere Ungdomsbedrifter der det finnes flest elever

2. Tilskudd fra Fylkeskommunen til UE, vedtas årlig

- Via Innovasjon, miljø og næring i Buskerud (varierer i dagens tre fylker)
- Ekstra midler til Hallingdal i 2019

3. Kommuneavtaler

- Sikrer lokal forankring
- Kommunen er skoleeier – signaliserer at det er viktig å jobbe med entreprenørskap i skolen
- 70% av aktiviteten er i grunnskolen

Medlemsavtale med 12 (av 15) enkeltkommuner

MEDLEMSAVTALE

Avtale om medlemskap i Ugt Entreprenørskap Buskerud for Lier kommune

Avtalen bygger på Ugt Entreprenørskaps visjon om «å inspirere unge til å tenke nytt og til å skape verdier». Avtalen skal bidra til å fremme entreprenørskapsarbeidet i kommunen ved å:

- Utvikle barn og unges kreativitet, skaperglede og tro på seg selv
- Gi barn og ungdom forståelse for betydningen av verdiskaping og nyskaping i næringslivet
- Fremme barn og unges samarbeidsvegne og ansvarsbevissthet
- Gi forståelse for og kunnskap om etikk og regler i nærings- og arbeidslivet
- Styrke samhandlinga i lokalsamfunnet mellom nærings- og arbeidslivet og skolene
- Inspirere til framtidig verdiskaping i en sosial, kulturell og økonomisk sammenheng

Ugt Entreprenørskap Buskerud er en ideell forening, basert på medlemskap. Foreningen er en aktiv medspiller i spennet mellom skole og arbeidsliv. Organisasjonen har et bredt sammensatt styre, og er knyttet sammen i et nasjonalt nettverk, der alle fylker er med.

Medlemskontingenent fastsettes årlig av årsmøtet i UE Buskerud og faktureres årlig i september.

UE Buskerud forplikter seg til å:

- Døle ut gratis læremateriell til gjennomføring av UEs programmer
- Være en pådriver til entreprenørskapsarbeidet gjennom å besøke skoler i kommunen
- Gi tilbud om lærerkurs og erfaringsutvekslinger for lærere
- Hjelpe til med rekruttering av veiledere fra lokalt arbeidsliv til gjennomføring av UEs programmer
- Veilede ved oppstart og gjennomføring av UEs programmer

Kommunen forplikter seg til å:

- Implementere entreprenørskapsarbeidet i kommunale planer
- Motivere kommunens skoler til å ta i bruk entreprenørisk metodikk
- Bidra med veiledere til gjennomføring av UEs programmer

Hver av partene utpeker en kontaktperson. Endringer av disse meddeles den andre part så snart som mulig. Det avholdes et årlig kontaktmøte mellom kommunen og Ugt Entreprenørskap Buskerud hvor aktiviteter for kommende skoleår avtales.

Oppsigelse av medlemskapet må fra kommunens side skje innen 1. mars det enkelte år, slik at årsmøtet kan underrettes. Oppsigelse fra Ugt Entreprenørskaps side må skje etter avholdt årsmøte.

Kommunen har rett til medlemskap i UE Buskerud, og derved rettigheter som årsmøtedeltaker med stemmerett lik én stemme.

- Årlig kontingent, møterett på årsmøte
- Kontaktperson hos begge parter
- Årlig møte for å planlegge gjennomføring av UEs programmer i skolene

Lier, 09/01-19

For Lier kommune

Gunn Cecilie Ringdal
Ordfører

For Ugt Entreprenørskap Buskerud

Erlend Eggen
Daglig leder

KS hovedbudskap – kompetanse for innovasjon

- **Innovasjon og entreprenørskap** kan bidra til en mer framtidsrettet praksis, men dette er underkommunisert i læreplanene.
- **De tre tverrfaglige temaene** som beskrives i overordnet del, må få en tydeligere forbindelse til kompetansemålene i læreplanene for fag slik at det er klart hvilken faglig kompetanse som forutsettes for å løse de store samfunnsutfordringene.
- **Fagkompetansen** er en forutsetning for de tverrfaglige og kreative prosessene som kan bidra til å finne nye løsninger.
- Lærere og andre aktører i utdanningssystemet trenger den kunnskapen som fagfeltet **innovasjon** kan gi om hvordan elevene kan oppøve sin kompetanse til å finne de nye løsningene som dagens og framtidas utfordringer vil kreve.

